Картошка нархлари шаклланиши бўйича дайжест

Марказий банк | 2026 йил 20 июль ҳолатига

ТАШҚИ ВА ИЧКИ БОЗОР НАРХЛАРИ ДАРАЖАСИ

АСОСИЙ САВДО ҲАМКОРЛАРДАГИ НАРХЛАР ДАРАЖАСИ *(2026 йил, июль)*

Давлатлар	Жорий нарх	Ўзгариши, % да	
		ўтган ойга нисбатан	*ўтган йилнинг мос даврига нисбатан*
Ўзбекистон	4 346 сўм	- 8,9	- 15,9
Россия	5 572 сўм	+ 1,6	- 62,1
Қозоғистон	7 131 сўм	+ 12,2	+ 1,1
Қирғизистон	6 687 сўм	- 13,0	- 25,1
Покистон	2 249 сўм	+ 17,8	- 40,1

ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР НАРХЛАР ДАРАЖАСИ *(2026 йил, июль)*

Давлатлар	Жорий нарх	Ўзгариши, % да	
		ўтган ойга нисбатан	*ўтган йилнинг мос даврига нисбатан*
Хитой	4 964 сўм	- 37,5	- 26,3
Ҳиндистон	2 815 сўм	+ 5,7	- 12,6
АҚШ	19 904 сўм	- 15,6	- 6,3

УЛГУРЖИ НАРХЛАР ШАКЛЛАНИШИ *(2026 йил, июль)*

Маҳаллий нарх: 3 500 сўм/кг

КАРТОШКА НАРХЛАРИ ЎЗГАРИШИ *(2025/2026 янв-июнь)*

2025	2026
3,9 %	7,9 %

- *Ўзбекистонда бошқа ҳамкор давлатлар каби картошка нархлари сезиларли **пасайган**. Бу картошка глобал етилиш даври билан изоҳланади.*
- *Аксинча асосий импорт ҳамкор Қозоғистонда нархлар **ошган** бўлиб, бу янги ҳосил тўлиқ бозорга чиқмаган пайтда таклиф қисқариши билан боғланади.*

*Кузатувларга кўра, **2026 йил 15 июль** ҳолатига Республика бўйича картошка*
- *нархлари **энг қиммат** Тошкент шаҳрининг Миробод (**6 200** сўм) ва Яккасарой (**5 800** сўм) туманларида*
- *нархлари **энг арзон** Самарқанд вилоятининг Жомбой (**2 800** сўм) ва Тошкент вилоятининг Бўка (**2 950** сўм) туманларида сотилмоқда.*

БОЗОР ОМИЛЛАРИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

2026 йил
- **Экин майдони:** 135 **минг** гектар;
- **Асосий ҳудудлар:** Самарқанд *(18–19%)*, Андижон *(12–13%)*, Фарғона *(11–12%)*, Наманган *(10–11%)*, Тошкент *(10%)* ва Сурхондарё *(9–10%)*.

2025 йил
- **Ишлаб чиқариш:** 4,2 **млн** тонна;
- **Ўсиш суръати:** **+12%** *(2024 йилга нисбатан)*;
- **Маҳаллий ишлаб чиқариш:** 84%;
- **Импорт** улуши: 16%.

ИМПОРТ

2026 (янв–июнь)
- **Истеъмол** картошка — **411,2 минг** тн *(2025 йил 465,3 минг тн, -11,6%)*
- **Уруғлик картошка** импорти — **10,7 минг** тн *(4,3 минг тн, 2,5 баробар кўп)*

2026 (1-16 июль)
- **Истеъмол** ва **уруғлик** картошка — **8,0 минг** тн *(2025 йил 3,6 минг тн, 2,2 баробар кўп)*

Асосий хулоса:
- Июнь-июль ойларида маҳаллий картошканинг мўл ҳосили ҳисобига импорт камайган бўлиб, уруғлик импорти сезиларли кўпайган.

- **Картошка импортида бозор концентрацияси:**
  2026 йил январь-июнь **Топ-5** та йирик корхона улуши: **81 %** *(2025 йил 69 %)*
  импортёр корхоналар сони **67 та** *(2025 йил 85 та)*
- ***Импорт географияси ўзгариши (2026 йил январь-июнь):***
  Қозоғистон – **82 %** *(2025 йил 23 %)*, Покистон – **8 %** *(62 %)*, бошқалар **10 %** *(15 %)*

НАРХГА ТАЪСИР КЎРСАТУВЧИ БОШҚА ОМИЛЛАР

Ички

- Маҳаллий уруғлик **сифати пастлиги** ҳосилдорликни пасайтирувчи асосий омиллардан бири бўлиб қолмоқда.
- Ёқилғи, кимёвий воситалар ва ўғитлар нархлари импорт қилиниши ҳисобига **қиммат** шаклланмоқда.
- 2025 йилда **88 минг** га майдонга картошка етиштириш учун **400 млрд** сўм ажратилган, амалда **48 минг** га майдонга экилиб, маблағнинг атиги **25%** ишлатилган. 2026 йил 1 июль ҳолатига **60 минг** га майдонга картошка экиш учун **157 млрд** сўм ажратилиб, шунинг **96 млрд** сўми ёки **61%** ишлатилган.
- 2025 йилда картошка ўтган йилга нисбатан **12 %** кўп етиштирилган бўлса-да, унинг **67,5 %** деҳқон ва томорқа хўжаликлари, **29,2 %** фермер хўжаликлари, **3,3 %** эса ташкилотлар ҳиссасига тўғри келган.

Ташқи

- Қозоғистонда 2026 йилда картошка экин майдонларини қўшимча 10 минг гектарга **кенгайтириш режалаштириши** яқин истиқболда картошка нархи шаклланишида ижобий таъсир кўрсатиши кутилмоқда.
- Россияда янги ҳосил теримининг бошланиши билан картошка таклифи ортиб, айрим ҳудудларда нархлар пасайиши кутилмоқда. Бироқ Росстатга кўра, сўнгги ҳафталарда нархлар ошган. Бунга ёнилғи ва логистика харажатларининг кескин ортиши сабаб бўлмоқда.
- Қирғизистонда 2026 йилги мавсумда картошка экспорти **29 %** га, жумладан асосий импортчи Ўзбекистонга экспорт **27 %** га қисқарган — бу нархлар ошишига сабаб бўлиши мумкин.

ҲАТАРЛАР ВА КЎРИЛАЁТГАН ЧОРАЛАР

ҲАТАРЛАР

- Эль-Ниньо иқлим прогнозлари фонида **Осиё, Африка ва Яқин Шарқ** давлатлари қурғоқчилик хавфи остида экспортни қисқартириб, захираларни кўпайтирмоқда.
- Қозоғистонда етиштириш харажатлари ортгани сабаб ҳосил нисбатан қимматроқ, талаб юқори бўлган ташқи бозорларга оммавий экспорт қилиниши кутилмоқда. Бу эса Ўзбекистон учун куз-қиш мавсумида импорт нархи ошиши ва Қозоғистон экспортга тақиқ/квота жорий этиши хавфини туғдириши мумкин.
- 2026 йил I ярмида Россия картошкаси экспортининг **77 %** Қозоғистонга йўналтирилиб, аксар қисми Ўзбекистонга реэкспорт қилинган. Келгусида Ўзбекистоннинг ушбу воситачиликка қарамлигининг ортиши, қўшимча логистика харажатлари ва савдо устамалари ҳисобига ички бозорда нархларнинг қимматлашишига олиб келиши мумкин.

ҚАРОРЛАР ВА КЎРИЛАЁТГАН ЧОРАЛАР

Имтиёзлар

- **ПҚ-269-сон** *(08.09.2025 й.)* Президент қарорига асосан:
  - 2026 йилдан картошка етиштиришда ҳосил қийматининг **50%** гача **12%** ставкада, **6 ойлик имтиёзли** давр билан **12 ой муддатга** суғурта полиси асосида имтиёзли кредит ажратилади.

  *2026 йил январь-июнь ойларида картошка етиштириш учун **4 117 та** фермер хўжаликларга **96 млрд** сўм кредит маблағлари ажратилди.*

  - Уруғлик картошка импорти тадбирлари харажатларини молиялаштириш учун **95 млрд** сўм фоизсиз ссуда ажратилади.

  *“Булунғур-Агро Стар” орқали ушбу ссуданинг 80 млрд сўмига **6 минг тн “элита”** картошка уруғлари олиб келинган.*

  - Суғориш насослари учун қуёш панеллари ўрнатиш харажатлари ҳамда электр энергия харажатининг **50 % гача** *(50 млн сўмгача)* қисми давлат ҳисобидан қоплаб берилади.

Уруғлик картошка етиштиришни ташкил этиш

- “Булунғур-Агро Стар” томонидан баҳорги экинлар даврида картошка экиш учун аҳолига ижара асосида **37,7 минг га** экин майдони ажратилиб, амалда режадан **19 %** ортиқча *(44,7 минг га)* экилди.
- Германиянинг "Solana" компаниясидан **грант** асосида **40 тн** аввал Ўзбекистонда экилмаган **6 хил** элита навли картошка уруғлари олиб келиниб, синов тариқасида экиш ишлари бошланди.
- **100 га** майдонда картошка етиштиришнинг барча босқичлари автоматлаштирилган махсус **агротехнопарк** ишга туширилди.
- Голландия билан ҳамкорликда **53 млрд** сўмлик мажмуа барпо этилиб, таркибида **10 минг тн** лик омборхона *(2 минг тн музлаткич)*, “**in vitro**” лабораторияси, **ўқув маркази** ҳамда **қайта ишлаш** ва **қадоқлаш** тармоқлари мавжуд бўлади.
- Мисрдан келтирилган **250 минг** дона “**Hermes**” навли мини-туганаклар экилган бўлиб, бундан **10,1 минг тн** юқори репродукцияли уруғлик картошка олиниши ҳамда 2026-2028 йилларда улардан 40 минг гектар ерни сифатли уруғлик билан таъминлаш ва натижада **1,8 млн тн** картошка етиштириш режалаштирилган.